Werkterrein rouwtherapeut

- **Na overlijden** - nabestaanden (verschillende doodsoorzaken) individueel/paar/gezin/lotgenotengroep/klas/team
- **Voor overlijden** - voorbereiden/meebewegen op wat er komen gaat in ziekteproces/voorbereiden op sterven/familiegesprek
- **Verlies** door scheiding/overlijden of verlies van gezondheid (psychisch/lichamelijk) of werk
- **Advies, therapie, psycho-educatie, lezing, training**

Eb en Vloed
praktijk voor rouw- en verliesbegeleiding

1

Beschermen

2

Hoe vertellen we het de kinderen?

- Als we het niet vertellen?
- Voelsprieten/grote oren
- Voelt zich niet serieus genomen (ik hoor er niet bij)
- Fantasie erger dan werkelijkheid
- Alleen laten

- Als we het wel vertellen?
- Wat moet een kind weten?
- (recht op informatie)
- Wat kan een kind weten?
- (ontwikkelingsleeftijd)
- Wat wil een kind weten?
- (individuele kind)

3

Welke informatie hebben kinderen nodig?

Wie er ziek is
Hoe de ziekte heet (zonder medisch jargon)
Wat er thuis gaat veranderen door de ziekte
Wat er thuis niet gaat veranderen
Hoe er voor het kind zal worden gezorgd
Dat de ziekte niet besmettelijk is
Op een correcte manier behandelingen uitleggen
Niemand heeft schuld, maar je kan je wel schuldig voelen
Indien aan de orde: dat iemand aan de ziekte dood gaat

4

Casus familie B

5

Casus familie C

6

Wat vertellen we over de dood?

- Dat iedereen dood gaat, het is universeel
- Dat er een reden is dat het lichaam het niet meer doet
- Dat de dood onomkeerbaar is
- Dat het voor altijd is

- Concreet voorbereiden: hoe iemand eruit ziet
- Kinderen betrekken bij de uitvaart: wat wil en wat kan een kind
- Gebruik geen verzachtende termen (niet meer beter/ster/inslapen)

7

Hulpmiddelen

- Herinneringen maken bv
- Stichting Komma
- Droomdag/Wensdag
- Stichting Vaarwens

- Herinnerdingen nalaten bv
- Handcasting/herinneringsdoos

8

Vragen in de break-out rooms:

- Wiens taak is het om ouders te ondersteunen in het voorbereiden van hun kinderen op aanstaand overlijden?
- Welke dilemma's ken je bij het ondersteunen van ouders van (jonge) kinderen bij levensbedreigende ziektes?
- Vind je dat kinderen geïnformeerd moeten worden over(of betrokken kunnen worden bij) euthanasie?

9